

som senere bliver krigsførende, den Fore-spørgsel, hvorvidt Landet mobiliserer eller ikke, vil denne Minister sikkert ikke svare: Paa dette Spørgsmaal vil jeg ikke svare, og han vil heller ikke sige, at der mobiliseres, han vil sige — og saaledes er det for Resten ogsaa sket Gang paa Gang i Historien —: Der er ikke Tale om Mobilisering. Hvis man spørger Udenrigsministeren eller Krigsministeren, om der mobiliseres, vil Ministeren svare: Aldeles ikke, og maaske er tre Fjerdedele af Hæren mobiliseret. Vil det ærede Medlem i dette Tilfælde mene, at Ministeren er en Løgner, at han dermed sætter en Plet paa Ministeriet, sætter en Plet paa sin Fremtid o. s. v.? Nej, det ærede Medlem vil mene, at Ministeren har gjort sin fulde Pligt overfor Landet, idet han har benægtet Sandheden, fordi han skulde fortie den. Det er det, jeg har gjort. Jeg har, fordi Sanheden skulde og burde forties, benægtet den, og jeg vil altid handle saaledes, og ikke et Sekund vil jeg, hvad saa Presse og Politikere og lignende siger overfor mig, fortryde, hvad jeg har gjort, eller nogen Sinde mene, at jeg skal gøre Afbigt derfor. Jeg tjente efter min Mening mit Land i denne Sag ved at hemmeligholde Forhandlingerne indtil det Øjeblik, da der kunde tales derom, og Sagen kunde forelægges for Rigsdagen.

Det ærede Medlem mente, at det eneste glædelige i min Tale var, at der nu kunde være Spørgsmaal om Valg. Om der vil blive Valg eller ej, ved jeg ikke endnu, og jeg antager heller ikke, det ærede Medlem ved det. Det kommer an paa, om Sagen gennemføres eller ej. Vi ved i Øjeblikket ikke, hvorledes Sagen vil stille sig i Landstinget, og heller ikke, hvilken Virkning de Oplysninger, som man maaske vil forlange af Regeringen, vil gøre. Denne Sag kan, som sagt, ikke diskuteres i fuld Offentlighed, og da alle mener dette, maa man diskutere den i Fortrolighed, og det sker, som bekendt, med alle Rigsdagssager i Udvalg.

Det ærede Medlem mente, at der vilde blive Valg, og jeg vil da præcisere Regeringens Stilling her overfor. I samme Øjeblik som dette Forslag forkastes af Rigsdagen, enten det sker i Folketinget eller Landstinget, mener Ministeriet, at der er en international Pligt for os til at forsøge at gennemføre Forslaget, og naar det er forkastet af denne Rigsdag, bliver det en Nødvendighed at henvende sig til en ny. Vi ser her to Vanskeligheder. Den ene er den, at det i og for sig ikke

er heldigt, at vi her i Landet faar et Valg paa et saadant Spørgsmaal, et Spørgsmaal om Forhandlinger med en fremmed Magt, et Spørgsmaal om Afstaaelsen af Landsdele, hvor der kan antydes Grunde for og imod at gaa til en saadan Afstaaelse. Alt, hvad det ærede Medlem har sagt, eller adskilligt deraf, er en Forberedelse til Valgkampen, som meget vel kan berede Vanskeligheder. Den anden Vanskelighed ved Valg, som tidligere har været fremhævet, og som det konservative Folkeparti var saa ivrigt til at fremhæve, er den, der under en Krigssituation som den nuværende, hvor Modsætningerne skærpes hver Dag, og hvor Krigen i Stedet for at være aftagende stadig bliver voldsommere og stærkere, uden at der er mindste Udsigt til en Afslutning, naturligvis vil være til Stede i et Land, der er Naboland til en krigsførende Magt, naar der ved dette Valg kan fremkomme dels Spørgsmaal af international Natur og dels Spørgsmaal, som adskiller Partierne i vitale Sager.

Derfor er Regeringens Stilling den, at naar der er Nødvendighed for Valg, og den internationale Forpligtelse er til Stede, saa kommer Valget, det kan ikke undgaas, men Ansvar for, at vi kastes ud i denne Situation, skal lægges der, hvor det ligger. Det ligger paa dem, der skønt Salgsvenner — for at bruge dette Ord — alligevel i dette Øjeblik stemmer imod Afstaaelsen. Der ligger et stort Ansvar paa dem baade med Hensyn til, hvad denne Sag kan komme til at betyde i Fremtiden, og med Hensyn til, hvorledes det vil gaa i de nu kommende Maaneder — thi der skal dog Maaneder til Valget — og med Hensyn til, hvorledes overhovedet Valg her i Landet nu kan foregaa. Jeg lægger Ansvar paa dem, som skønt i og for sig Venner af en saadan Afstaaelse — det ærede Medlem fra Ringkøbing har jo sagt offentligt, at han ikke ser andet, end at man af saglige Hensyn maa gaa til Afstaaelse — alligevel af politiske Motiver behandler denne Sag saaledes, at den nu skal føres frem paa Valgtribunerne. Jeg anser det for overordentlig betænkeligt. Hvis man spørger mig, hvad jeg for mit Lands Skyld maatte ønske, kan jeg ikke sige andet, end at jeg maa ønske, at Sagen nu finder sin Afgørelse baade af Hensyn til de Forenede Stater og af Hensyn til den almindelige Situation her i Landet. Men det kan blive nødvendigt at gaa til Valg, og Ansvar for ligger da paa det ærede Medlem og dem, der stiller sig ligesom han. Om